
ONDERNEMERSKANSSEN VOOR JONGE MENSEN BINNEN DE EU

INLEIDING

Jongeren die op weg zijn naar hun volwassenheid worden geconfronteerd met verschillende uitdagingen, maar er is geen grotere uitdaging dan een bevredigende baan te vinden. Ondernemerschap wordt gezien als één van de mogelijke oplossingen voor jeugdwerkloosheid. Een besluit om ondernemerschap op zich te nemen, creëert het sterke vermoeden dat economische zelfredzaamheid van het individu gedurende de gehele werkende leeftijd zal blijven bestaan en zal bijdragen tot de ontwikkeling van niet alleen de kwantiteit, maar ook de kwaliteit van de bedrijfsactiviteiten in die economie. Het ontwikkelen van ondernemersvaardigheden in zowel formeel als niet-formeel onderwijs is het bevorderen van creativiteit, innovatie van de jongeren en hun vermogen om de ideeën in de realiteit te identificeren en over te dragen. De jeugd staat echter voor een aantal natuurlijke barrières voor het ondernemen van zakelijke activiteiten, waaronder een beperkt financieel, menselijk en sociaal kapitaal.

Dit artikel is een uittreksel van de uitgebreide studie die is ontwikkeld in het kader van het project "Innovatieve ontwikkeling van ondernemersvaardigheden van de jeugd" (INDESK-project), uitgevoerd met de steun van het Erasmus + -programma. De volledige studie biedt een overzicht van good practices, projecten, programma's en beleid gericht op de ontwikkeling van ondernemerschap onder jongeren in de partnerlanden en op EU-niveau. Deze korte versie vat de belangrijkste punten samen en brengt naar voren wat werkt bij het ondersteunen van het ondernemerspotentieel van jonge mensen.

JONGE MENSEN OP DE ARBEIDSMARKT BINNEN DE EU

Jongeren worden beschouwd als één van de achtergestelde groepen op de arbeidsmarkt en vormen de kern van de activiteiten van de Europese Unie. In dit artikel definiëren we "jonge mensen" als **iedereen van 15-29 jaar**. Volgens EUROSTAT bedroeg de verhouding van jongeren in de totale bevolking in de EU in 2017 17,2%. Er waren 6.398. 100 werkloze jongeren, wat overeenkomt met een **werkloosheidsniveau van 13,2%**. 4,2% van de jongeren is langdurig werkloos. Jeugdwerkloosheidscijfer komt overeen met 7,5%. 32,5% zijn jonge werknemers met een tijdelijk contract. Wat vanuit ons perspectief interessant is, is dat er **2.604.900 zelfstandige jonge mensen zijn**.¹

Als we naar heel Europa kijken, is het werkloosheidspercentage van de jongeren bijna 19%. Er is veel verschil in de jeugdwerkloosheid in de verschillende lidstaten van de EU. In Spanje en Griekenland bijvoorbeeld is bijna elke tweede jongere werkloos, neemt niet deel aan een studie of is niet betrokken

¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/youth/data/eu-dashboard>

bij een stage. Het resultaat hiervan is hoge kosten. In Duitsland is de werkloosheid in dezelfde doelgroep slechts 7%.

Ondanks de activiteiten die de regeringen van lidstaten en zelfs Europa ontwikkelen, is het nog steeds erg moeilijk voor jongeren om een goede plek op de arbeidsmarkt te vinden. Wat de jeugd ook heeft gemotiveerd, op dit moment zijn er niet genoeg banen voor hen.

EUROPESE NIVEAUSTRATEGIEËN EN -MAATREGELEN BEDOELT VOOR DE ONDERSTEUNING VAN DE ARBEIDSMARKTINTEGRATIE VAN JONGE MENSEN

Om de werkloosheid van jongeren aan te pakken en de ondernemersgeest van de jonge generatie aan te wakkeren, heeft de EU verschillende belangrijke beleidsmaatregelen en vlaggenschipinitiatieven gepresenteerd die rechtstreeks betrekking hebben op het ondernemerschap van jongeren. De volgende zijn een van de belangrijkste programma's en strategieën.

Youth guarantee²

De Europese jongerengarantie is een toezegging van de EU-lidstaten om ervoor te zorgen dat alle jongeren onder de 25 jaar een kwalitatief aanbod van stage, leerplaats, voortgezet onderwijs of een baan ontvangen die past bij hun mogelijkheden en ervaring binnen vier maanden nadat ze werkloos zijn geworden of het verlaten van het onderwijs. 16 miljoen jongeren zijn sinds januari 2014 jeugdgarantieregelingen aangegaan en 10 miljoen van hen hebben een aanbod aangenomen, waarvan de meeste aanbodaanbiedingen waren. Ongeveer tweederde van de jongeren die de jongerengarantie in 2015 hebben verlaten, nam een aanbod op voor werk, opleiding, stage of stage.³

Youth Employment Initiative⁴

Jeugdwerkgelegenheidsinitiatief (YEI) is één van de belangrijkste financiële middelen van de EU ter ondersteuning van de uitvoering van jeugdgarantieregelingen. Het werd gelanceerd om steun te bieden aan jongeren die wonen in regio's waar de jeugdwerkloosheid in 2012 hoger was dan 25%. In 2017 is deze verhoogd voor regio's met een jeugdwerkloosheid van meer dan 25% in 2016.

Het YEI ondersteunt uitsluitend jongeren die geen onderwijs, werk of opleiding volgen (NEET's), waaronder langdurig werklozen of mensen die niet als werkzoekende geregistreerd zijn. Het zorgt ervoor dat in delen van Europa, waar de uitdagingen het meest acuut zijn, jongeren gerichte ondersteuning kunnen krijgen. Doorgaans belooft YEI de financiering van:

- leerlingwezen
- stages
- vervolgonderwijs dat leidt tot een kwalificatie.

EU Programme for Employment and Social Innovation⁵

² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079>; <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1090&langId=en>

³ Further information is available at: [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-4102_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-4102_en.htm)

⁴ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1176>

⁵ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

Het programma Werkgelegenheid en Sociale innovatie (EaSI) is een financieringsinstrument op EU-niveau om een hoog niveau van kwaliteit en duurzame werkgelegenheid te bevorderen, een adequate en fatsoenlijke sociale bescherming te garanderen, sociale uitsluiting en armoede te bestrijden en de arbeidsomstandigheden te verbeteren. EaSI wordt rechtstreeks beheerd door de Europese Commissie. Het brengt drie EU-programma's samen die tussen 2007 en 2013 afzonderlijk worden beheerd: PROGRESS, EURES en Progress-microfinanciering.

Deze programma's vormen **de drie assen** van EaSI. De derde as **Microfinanciering en Sociaal Ondernemerschap**, die rechtstreeks verband houdt met ondernemerschap, heeft drie specifieke doelstellingen:

- vergroting van de toegang tot en beschikbaarheid van microfinanciering voor kwetsbare groepen die hun bedrijf en micro-ondernemingen willen opzetten of ontwikkelen;
- opbouwen van de institutionele capaciteit van microkredietverstrekkers;
- ondersteuning van de ontwikkeling van sociale ondernemingen, met name door de toegang tot financiering te vergemakkelijken.

Entrepreneurship 2020 action plan – De ondernemersgeest in Europa nieuw leven inblazen⁶

Het door de Commissie naar voren gebrachte Actieplan Ondernemerschap 2020 is een blauwdruk voor maatregelen om Europa's ondernemingspotentieel te ontsluiten, bestaande obstakels uit de weg te ruimen en de cultuur van het ondernemerschap in de EU radicaal te veranderen. Het heeft tot doel de oprichting van nieuwe bedrijven te vergemakkelijken en een veel meer ondersteunende omgeving te creëren voor bestaande ondernemers om te groeien en te groeien.

Het actieplan Ondernemerschap 2020 identificeert drie gebieden voor onmiddellijke interventie:

- onderwijs en opleiding in ondernemerschap ter ondersteuning van groei en oprichting van bedrijven;
- het wegnemen van bestaande administratieve belemmeringen en het ondersteunen van ondernemers in cruciale fasen van de bedrijfslevenscyclus;
- de cultuur van het ondernemerschap in Europa nieuw leven inblazen en de nieuwe generatie ondernemers koesteren.

Het Actieplan en de kernactiviteiten ervan zullen door de Commissie worden opgevolgd via het governance- en industriebeleid en de mechanismen voor de Small Business Act. Op nationaal niveau is de kmo-gezant, aangewezen door de respectieve nationale overheid, verantwoordelijk voor het aansturen van de uitvoering van het actieplan. Het actieplan werd voorafgegaan door een openbare raadpleging. Alle burgers en organisaties waren welkom om deel te nemen.⁷

Erasmus voor jonge Ondernemers⁸

Erasmus voor jonge ondernemers is een grensoverschrijdend programma dat de uitwisseling van ondernemers- en managementervaring vergemakkelijkt. De uitwisseling wordt uitgevoerd door een verblijf van een nieuw opgerichte of potentiële ondernemer met een ervaren ondernemer die een

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0795&from=EN>

⁷ <https://ec.europa.eu/growth/smes/promoting-entrepreneurship/action-plan>

⁸ <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/>

kleine of middelgrote onderneming (MKB) in een ander land runt. In de afgelopen vijf jaar hebben meer dan 2.500 paren van ondernemers geprofiteerd van het programma.

Er zijn ook **andere niet-EU-netwerken en -programma's** die het ondernemerschap van jongeren ondersteunen - het tellen van **Junior Achievement**⁹ tot de meest prominente. JA Worldwide is een wereldwijd netwerk bestaande uit 123 landen waarin de studenten hun vaardigheden en ideeën op het gebied van ondernemerschap in de praktijk kunnen brengen en hun eerste bedrijf op de internationale markt kunnen starten.

HET IDENTIFICEREN VAN “ACTIEVE INGREDIËNTEN” TER ONTWIKKELING VAN EEN SYSTEEM OM HET ONDERNEMERSCHAP VAN JONGE MENSEN TE VERGOTEN

In het algemeen moet ondernemerschap worden opgenomen in de curricula van beroepsopleidingen en algemene scholen. Vaardigheden als gevoel voor initiatief, creativiteit en dergelijke moeten worden bevorderd in het onderwijssysteem. Ook moeten scholen de verbinding met ondernemers en bedrijven verbeteren. Ondernemerschap wordt gezien als een transversale actie die in verschillende sectoren moet worden ondersteund.

Een breed scala van verschillende aspecten waarmee jonge mensen worstelen om ondernemers te worden en verschillende manieren waarop ze kunnen worden verbeterd om het ondernemerschap te bevorderen, zijn opgesomd door belanghebbenden, waaronder:

- Verbetering van op vaardigheden gebaseerd onderwijs in ondernemerschap;
- Veranderen van de mentaliteit / cultuur over ondernemerschap.

Mensen zijn bang voor ondernemerschap en geven er de voorkeur aan werknemer te zijn. Ondernemerschap wordt gezien als iets te ingewikkelds of te riskant, dus het is noodzakelijk om deze perceptie van ondernemerschap te veranderen om het te ontwikkelen;

- Meer toegang hebben tot financiële hulp.

Jongeren hebben niet genoeg geld om een bedrijf op te zetten en ze krijgen niet gemakkelijk bankleningen, dus het is noodzakelijk om de financiële hulp specifiek voor jongeren te verbeteren;

- Vermindering van de administratieve lasten;
- Verbetering en uitbreiding van de coachingdiensten. Deze diensten moeten worden uitgebreid tot alle scholen voor beroepsonderwijs, universiteiten en jonge verenigingen

Onderwijs voor ondernemerschap

Als het gaat om onderwijs in ondernemerschap, helpt het studenten om het basisidee van hun onderneming te bepalen, om de organisatievorm en reikwijdte van de onderneming te bepalen, om de belangrijkste fiscale, financiële, boekhoudkundige concepten te leren kennen, kunnen communiceren met zakelijke partners en hun collega's kunnen kiezen. De voltooiing van de cursus draagt bij tot de vorming van ondernemerscompetenties die nodig zijn voor het beheer van een onderneming. De trainingen worden normaal gesproken in modulaire vorm aangeboden en kunnen worden geïmplementeerd in het kader van een moderne blended learning inclusief e-learning.

⁹ <https://www.jaworldwide.org/>

De basis voor ondernemerschap moet worden gelegd in de hogere klassen van een basisschool en in het secundair onderwijs door een uitgebreide competentieontwikkeling te bieden waarmee individuen een ondernemersweg kunnen starten. De formele onderwijssystemen zijn meestal tamelijk sterk in termen van competenties die verband houden met professionele vaardigheden, maar de ontwikkeling van sleutelcompetenties met betrekking tot persoonlijkheidskenmerken moeten nog worden verbeterd (sociale vaardigheden, flexibiliteit, creativiteit, motivatie). De integrale transformatie van de pedagogische cultuur moet echter worden ondersteund en het is nodig om:

- studentgecentreerde pedagogische praktijk
- gedifferentieerde methodologie
- gepersonaliseerde manieren van leren
- opzetten van zelfregulerende strategieën
- oplossingen voor variabel leermanagement
- coöperatieve technieken.

Ondernemersvaardigheden

De volgende transversale competenties moeten worden ontwikkeld om een succesvolle ondernemer te worden:

- Professionele kennis met betrekking tot zakelijke (juridische, financiële ... problemen)
- Creativiteit
- Sociale vaardigheden
- Communicatie vaardigheden
- Mogelijkheid om te organiseren
- Tijdsbeheer
- Probleemoplossing
- Zin voor initiatief
- Bewustwording van individuele sterke en zwakke punten
- Flexibiliteit
- Motivatie
- Verantwoordelijkheid
- Kritisch denken
- Besluitvorming
- Planning
- Autonomie
- Self-efficacy
- Managen van succes en falen
- Risicomanagement
- Uithoudingsvermogen.

Bij het ontwikkelen van vaardigheden voor succesvol ondernemerschap, is het ook aan te raden om je te concentreren op:

- IT vaardigheden
- Taalvaardigheid
- Zelfpresentatie / zelfmarketing
- Financiële kennis

- Kennis van zaken.

Deze kunnen allemaal eenvoudiger worden ontwikkeld dan de eerder genoemde algemene competenties, omdat er een aantal cursussen zijn die u kunnen helpen om uw kennis en vaardigheden op een specifiek gebied vrij snel te verbeteren. Aan de andere kant zul je geleidelijk jezelf moeten uitdagen en je gedragspatronen en persoonlijkheidstrekken moeten veranderen in een zogenaamd "door leren door te doen" -proces.

Het volgende kan ook bijdragen aan het vergroten van het ondernemerspotentieel van jongeren:

- Lidmaatschap van de organisatie / vereniging van jonge ondernemers
- Korte, eenvoudige en praktische informatie (bijvoorbeeld in de vorm van video-instructies) over de mogelijkheid om een bedrijf te starten, verantwoordelijkheden van ondernemers, enz.
- Het organiseren van gratis trainingen voor nieuwe ondernemers in de samenwerking van staats-, publieke organisaties en non-profitorganisaties
- Het organiseren van informatieseminars over de mogelijkheden om subsidies te ontvangen
- Ontwikkeling van de competenties van openbare werknemers en openbare instellingen (bijvoorbeeld communicatievaardigheden) die verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van informatie over ondernemersverplichtingen en beschikbare bijdragen voor het starten van een onderneming
- Ondersteuning van het systeem van duaal onderwijs, ook voor kleine en micro-ondernemingen.

Voorstellen om de situatie op het gebied van financiële steun te verbeteren:

- Het verstrekken van startkapitaal om een bedrijf te starten via verschillende openbare regelingen
- Vermindering van de belastingdruk voor het bedrijfsleven
- Vermindering van de administratieve last van bestaande ondersteuningsprogramma's.

REFERENTIES

Erasmus for Young Entrepreneurs (2018). <https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/>.

European Commission (2013). EaSI New EU umbrella programme for employment and social policy [online text]. <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11158&langId=en>.

European Commission (2013). ENTREPRENEURSHIP 2020 ACTION PLAN: Reigniting the entrepreneurial spirit in Europe [online text]. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0795&from=EN>.

European Commission (2018). EU Programme for Employment and Social Innovation (EaSI) [online text]. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>.

European Commission (2018). The Entrepreneurship 2020 Action Plan [online text]. <https://ec.europa.eu/growth/smes/promoting-entrepreneurship/action-plan>.

European Commission (2018). The Youth Guarantee [online text]. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079>.

European Commission (2018). The Youth Guarantee country by country [online text]. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1090&langId=en>.

European Commission (2018). Youth Employment Initiative (YEI) [online text]. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1176>.

Eurostat (2017). Youth unemployment figures, 2007-2016 (%) [online text]. [http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Youth_unemployment_figures,_2007-2016_\(%25\)_T1.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Youth_unemployment_figures,_2007-2016_(%25)_T1.png).

Eurostat (2018). EU Dashboard [online text]. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/youth/data/eu-dashboard>.

Junior Achievement (2018). <https://www.jaworldwide.org/>.